

Отъ приведенитѣ по горе цифрени данни се вижда, че най-много планински и високопланински пасбища има въ **Софийска и Пловдивска области**. Шуменската област нѣма високопланински пасбища и притежава най-малко планински пасбища. Най-просторни и равни сѣ пасбищата на Родопитѣ. Пасбищата въ Стара-Планина, Рила и Пиринъ сѣ просторни, но относително по-стрѣмни.

Състояние на планинскитѣ и високопланинскитѣ пасбища.

Нискитѣ и обикновени планински пасбища се намиратъ подъ 1800 метра надъ морското равнище. Тѣ иматъ богата и разнообразна тревна растителность, въ която преобладаватъ пеперудоцвѣтнитѣ и сладки тревы. По своя ботанически съставъ тревната растителность на тѣзи пасбища превъзхожда тая на високопланинскитѣ пасбища. Но за съжаление, значителна часть отъ пасбищната имъ площъ е заета съ **търне, папратъ, крушацы и др.** За почистването на буренитѣ и храститѣ въ тѣзи пасбища не се предприематъ никакви мѣрки. Добитѣка се пуска въ тѣхъ на паша първитѣ месеци следъ пукването на пролѣтѣта — май и юний и презъ месецитѣ септемврий и октомврий, следъ връщането на сѣщия отъ високопланинскитѣ пасбища. Този редъ се спазва когато алпува добитѣка. Но тамъ, кѣдето нѣма високопланински пасбища, добитѣка се оставя на планинскитѣ пасбища 6 месеца безъ прекъсване — отъ началото на м. май до края на м. октомврий. Пасбищата се отдаватъ на ползване чрезъ търгъ или по тарифни цени. Добитѣка се пуска да пасе най-безразборно по цѣлото пасбище. Състоянието имъ е крайно занемарено. Лишени сѣ отъ навеси, уредени водопои, проходи и удобни пѣтища до най-близкитѣ населени мѣста. **При буря, градушка и др. природни стихии, добитѣкътъ търси подслонъ и намира единствено убѣжище въ близкитѣ и съседни гори.** Грапене, торене, напояване, отводняване и др. културни мѣроприятия за подобриене на планинскитѣ пасбища никѣде въ страната не се провеждатъ. Едва ли има другъ културенъ видъ, толкова занемаренъ, за подобриенето и поддържането на който и най-елементарни грижи не се полагатъ.

Високопланинскитѣ или така нареченитѣ алпийски пасбища иматъ надъ 1800 метра надморска височина. Ботаническиятъ съставъ на тревната имъ растителность е сравнително добъръ. Дебелата почва, на която богатия на горски хумусъ черноземень пластъ нѣкъде достига до единъ метъръ дълбочина и изобилнитѣ валежи обуславятъ развитието на една буйна и качествена тревна растителность. Най-разпространени сѣ тревитѣ: *Festuga ovina*,